

Calatorie prin duhul României 5

Preot Gh. Calciu

Soferul nostru ne-a dus cu viteza vantului la Nicula. Aproape ca nici nu am putut inregistra peisajul, desi ar fi trebuit sa mi-l reamintesc cu precizie. Cu cat inaintam in viata, dupa ce am trecut de epoca maturitatii, cu atat ne apropiem mai mult de «mintea copiilor», in sensul ca amintirile tineretii si ale copilariei isi accentueaza conturul si continutul in memoria noastra, in detrimentul amintirilor mai recente. In sensul acesta vorbesc de «mintea copiilor» și, in baza acestui adevar, sunt sigur ca as fi recunoscut orice detaliu, mi-as fi amintit intamplari ascunse in ungherele memoriei, care abia asteapta un impuls ca sa iasa la lumina.

Am urcat dealul manastirii, dar peisajul care ni se revela nu era al manastirii intiparita in amintirile mele. Au fost câteva momente de lupta intre amintiresși realitate, care s'a impus brutala peste imaginile diafane ale memoriei. Incercam sa-mi aduc aminte de biserica in care era icoana facatoare de minuni, dar catedrala uriasa stergea albul unei imagini fragile; incercam sa-mi amintesc panta pe care se intindea mulțimea oamenilor imbracati in costumele lor populare specifice locului de unde veneau, panta nu mai era: cladiri noi blocau spațiul verde de alta data, padurea in care culegeam ciuperci pentru a le coace la foc se retrasese mai spre vârful dealului. Cladiri mari ocupau spatiul mistic la mânăstirii.

Un grup de detinuti, cu gardianul lor, munceau pe santierul construirii noii biserici. Era bine ca li se dadea ocazia sa-si rascumpere din pacate prin aceasta munca. Am intrat in vorba cu ei, i-am intrebat despre unele detalii ale inchisorii, din care unele disparusera, altele mai erau acolo. S'au mirat ca le stiam. Le-am spus ca și eu, si Marcel am facut inchisoare. Erau surprinsi ca un preot a stat in inchisoare. Au inceput sa ma intrebe ei pe mine pe unde am fost, cat am stat inchis. Cand au auzit ca am stat 21 ani, au fluerat a mirare si a admiratie. Ei erau infractori cu pedepse usoare, de aceea si erau scosi la munca pe santiere din afara.

Ne-am dus la staretie. Parintele startț era plecat. Ne-a primit un monah, cred ca era ghidul, care venea dinspre bucatarie. Fratii bucatari carau niște pesti mari, de parca proveneau de la cel de al doilea pescuit minunat. Erau pentru masa noastra. (Ioan 21)

Am vizitat noua cladire a bisericii in curs de construire, viitoarea resedinta a IPS Arhiepiscop Bartolomeu, la vremea retragerii sale, Biblioteca – in curs de aranjare – toate mari, inaltatoare, pline de fagaduinte arhitecturale si duhovnicesti. Am mancat, dupa traditia monastica, ascultand

cu atenție ceea ce monahul ne spunea despre viitorul sfintei manastiri, am facut o rugaciune inainte de plecare și am parasit locurile sfinte pentru a merge spre tinte geografice mai lumesti: voiam sa ajungem la Ocisor, locul de nastere si de «rezidenta» a lui Marcel, de care ma legau si pe mine, si pe D-l Presedinte amintiri, unele comune, altele numai ale mele.

Iarasi ma «sparie gandul» - vorba d-lui presedinte – de a nu face gafe geografice, dar asa stau lucrurile in mintea mea, in care nu geografia lucreaza, ci un obscur principiu al ierarhiei. Ne-am oprit pe la un personaj legendar, singurul partizan care nu a fost prins de securitate, erou traind in modestie si curatie spirituala, Ion Gavrilă-Ogoreanu. Intr'un sat din Transilvania, ocupandu-se cu agricultura, mandru de recolta obtinuta, de parca niciodata nu ar fi trait pericolul mortii mereu panditoare, prietenul nostru, al tuturor, Gavrilă, ne-a ospatat cu struguri si cu must, cu branza si peste, vorbind despre una, despre alta, in care suferinta si vitejia trecutului sau nu ocupa decat un loc minuscul. Marea grija era problema pacii dintre Biserica unita si cea ortodoxa, la nivelul local si la cel national. Nu am rezolvat problema, nici nu am avut aceasta intentie. Dumnezeu si ierarhii o vor face.

Iarasi am adormit ca cel fiind mai aproape de «vaârsta celei de a doua copilarii» pana am ajuns aproape de Ocisor. Inainte de a doua arestare, in timpul vacanțelor, ma duceam acolo cu Marcel pentru cateva zile. Tatal lui Marcel fusese invatator si fiu de preot si construisese scoala in curtea casei lui. Acum – adica atunci - era batran, nu mai avea dinti in gura si se falea ca, in ciuda acestui fapt, cu gingiile care se facusera tari ca osul, putea musca din merele crescute pe dealul-munte din apropiere, unde comunistii le mai lasasera livada la care era greu sa ajungi. Mama lui Marcel – Melania – se umplea de bucurie cand ma vedea si-mi spunea cu glas de mama: «*Gița* (forma ardelenizata a lui Ghița, cum ma numea Marcel), *bine ai venit la noi*»

Desi aceste cuvinte erau repetate exact de cate ori veneam la Ocisor, de fiecare data mi se pareau noi, niciodata mai inainte rostite, noi si dulci, așa cum erau vorbele mamei mele. Melania era cea care ducea greul casei, cu munca si cu rugaciunea; tatal lui Marcel cioplea lemne, bate, cum le spunea el, pe care sculpta figurile istorice ale neamului nostru, incepând cu Traian si Decebal si sfarsind cu regele Ferdinand. Era un invatator clasic cu dragoste de patrie si de trecutul istoric al neamului. Dar nu vreau sa vorbesc despre asta, ci despre un singur eveniment legat, in mod egal, de mine, de Marcel si de Bobita.

Dupa ce am fost eliberat din inchisoare, in August, 1984, securitatea mi-a fixat domiciliu obligatoriu acasa, in sensul ca mi-a alocat cu generozitate circa 40 de agenti, politisti si caini si, la un moment dat, chiar

ostasi in termen care sa ma pazeasca de furia clasei muncitoare, foarte revoltata ca fusesem eliberat, cum spunea cu umor negru seful securitatii, Vasile Gheorghe. Imi fixase dreptul de a fi vizitat de anumite persoane si de a vizita eu anumite persoane, sa merg la biserica si oriunde cu aprobarea agentilor si sa nu incerc sa ma duc pe furis undeva, ci numai cu agentii alocati mie. Faceau de garda in trei schimburi, in timpul iernii stateau in masinile care functionau spre a le oferi caldura si devenisera o prezenta comuna, pitoreasca si amicala, la un moment dat, pentru intregul cartier, un fel de rau care exista si trebuie sa-l accepti si cu care te obisnuiesti.

Printre persoanele pe care le targuisem cu securitatea sa le dea și sa-mi dea dreptul de vizita era, se intelege, si Marcel.

De Craciunul lui 1984, am mers la Marcel și Dana, sotia lui, sa-l sarbatorim impreuna. La un moment dat, Marcel propune sa plecam la Ocisor. Mie mi-a suras idea, dar preoteasa si Dana, mai chibzuite, ca toate (sau) aproape toate femeile romance, au cantarit lucrurile pe toate fetele si chiar pe toate muchiile si, in cele din urma, au zis si ele ca nu e rau sa jucam o mica farsa garzii noastre de onoare. Marcel l-a chemat si pe Bobita, care era elevul si pupilul sau, (probabil prin clasa penultima de liceu) si am iesit toti trei pe poarta cu cate un mic bagaj, ca agentii sa banuiasca intentia noastra de a pleca pe mai multe zile.

Spre surprinderea lor ne-au vazut ca mergem la gara (Marcel locuia aproape de Gara de Nord) ca ne luam bilete si ne suim in tren. S'au urcat si ei cu noi si am mers impreuna si in buna pace pâna la Deva. De acolo, spre Ocisor, trebuia sa mergem cu un autobuz si apoi cu orice ocazie ivita. Spre Ocisor, care era centrul lumii, nu exista nici un mijloc de transport decat picioarele si camioanele. La Deva erau foarte multi agenti care foiau in jurul nostru – fusese chemata securitatea locala care trebuia sa ne preia. Marcel, ca mai istet, s'a hotarit sa rezolve problema transportului apeland chiar la garda noastra personala. Agentii erau grupati cate trei-patru (locali si de la Bucuresti), ca si cum ar fi asteptat autobuzul. Marcel s'a apropiat de un grup in care erau si doi de la Bucuresti si le-a adresat rugamintea sa ne duca ei cu masina lor, deoarece tot ne urmaresc si, in felul acesta suntem direct sub ochii lor si, in același timp, ajungem si noi mai usor la Ocisor. Era o mare desvaluire a secretului nostru, tinta calatoriei noastre așa credea Marcel, dar desvaluirea nu i-a impresionat pe agenti. Unul din ei l-a repezit cu voce rastita: *«Esti nebun? Cauta-ti de treaba! De unde ne cunosti? Du-te, tovarase, de aici pana nu ne sare mustarul»*

Marcel a inteles ca nu era nimic de castigat de la oamenii acestia care erau maniosi pe noi ca le stricasem sarbatoarea Craciunului si am asteptat autobuzul. Ei ne-au dat in primire agentilor locali care pareau foarte

ingrijorati, probabil ca li se spusese ca eram foarte periculosi. A venit autobuzul, am plecat pana la Gura Barza cred (parca vad ca iar ma cearta presedintele pentru putinatatea cunostintelor mele de geografie)s și de acolo, am luat un camion cu muncitori de la mina si de pe la paduri, care ne-a lasat la Ocisor.

Era o priveliste alba, linistitoare, o curatenie in aer si peste pamant ca la Nasterea Fiului lui Dumnezeu. Noi ne-am dus la casa lui Marcel. Intre timp parintii sai murisera, asa ca eram singuri acolo in pacea inimii si a sufletului; ne mai gandeam la companionii nostri de la securitate care se cam impotmolisera prin nameti, dar iewisera cu bine ca aveau masini puternice. Pana am ajuns noi acasa, ei se si instalasera in jurul satului la toate drumurile de iesire: La halta de linie ferata si la toate iesirile posibile.

Marioara, o vecina a lui Marcel, ne-a adus lapte, carnati si alte bunatati ardelenesti. Bobita se uita la noi ca la niste mari eroi care invinseseram neinvinsa securitate. Am stat vreo trei zile mancand carnati si band lapte. In virtutea inertiei miscarii noastre anti-securiste, Marcel ne-a spus: *In noaptea asta fugim!* Pentru Bobita, aceasta actiune era culmea eroismului, mai mult decât aventurile submarinului Dox.

Marcel ne-a explicat ca era foarte simplu: vom iesi prin spate, dupa miezul noptii, urcam muntele cat mai departe de posibilitatile securistilor de a ne vedea si de a ne gasi urmele, dupa o ora de mers, vom ajunge la strek – linia ferata – luam trenul si mergem la Arad.

Am lasat lampa sa arda, asa cum faceam in fiecare noapte si pana dupa miezul noptii, am mai trecut, din când in când, prin dreptul ferestrei ca sa ne vada umbra securistii si, pe la doua noaptea, am iesit prin spate. Am urcat cu greu panta inzapezita, mai ales eu, care eram cel mai natang si mai neobisnuit cu muntele si nici nu aveam tineretea si entuziasmul lui Bobita. Cand am ajuns pe strek, cadeam mereu printre grinzile de cale ferata si cei doi se munceau sa ma scoata. Dupa fiecare cadere, Marcel ma instruia cum sa calc, dar eu cadeam dupa fiecare zece sau cincizece minute, din cauza oboselii si a neindemanarii. Pe la sase dimineata am ajuns la statie, cred ca era Halmagi si l-am trimis pe Bobita inaintea ca sa vada daca nu erau ceva securisti pe acolo. Ne bizuiam ca a invatat sa-i miroase. Cred ca misiunea aceasta a fost culmea gloriei lui Bobita. S'a intorsși ne-a spus ca nu este nimic suspect. I-am dat bani sa cumpere biletele si am mai asteptat pe afara o jumatate de ora pana la plecarea trenului. Eram inghetati bocna. Trenul era plin de muncitori si nici un agent printre ei.

Am ajuns la Arad. Am vrut sa mergem la Episcopul Aradului, dar i-a fost frica sa ne primeasca. Era si normal. Ne-am plimbat prin oras, am evitat orice intalnire cu prietenii sau cunoscutii lui Marcel. Spre seara ne-am

despartit. Eram multumiti. Jucaseram un renghi grozav securitatii, le dovedisem ca nu erau invincibili, nici imposibili de eludat, acum ne puteam intoarce acasa. Indiferent daca ne inturnam trufasi sau spasiti, noi eram invingatori. Marcel si Bobita s'au dus la Deva, la sora lui Marcel, eu am plecat spre Bucuresti. Cei doi au picat direct in bratele securitatii care venisera la sora lui Marcel si o arestasera pe Medina si pe cumnatul Traian. Cum l-a avut in mana pe Marcel si pe Bobita, securitatea i-a eliberat pe toti pe care ii arestase, rude de ale lui Marcel, apropiate si indepartate, banuind pana atunci ca ne vom duce la ele.

Eu am ajuns fara incidente la Ploiesti. De la telefonul garii, am incercat sa sun la ambasada franceza si americana. Era pe la miezul noptii si nu a raspuns nimeni, spre norocul meu, caci, daca ar fi raspuns, ce le-as fi putut spune, sau ce mi-ar fi putut ei spune? Singurul incident pe care l-am avut la Ploiesti a fost ca un politist m'a legitimat, vazandu-ma ca stateam mai mult pe afara, in frig si fara ca macar sa fumez. Mi-a cerut actele – aici a inceput sa-mi bata inima putin – si mi-a controlat continutul valijoarei in care aveam pijama, nuci si mere. Spre surprinderea mea, nu stia nimic de mine, securitatea nu anutase toate garile, fusese parca paralizata.

Mai tarziu am aflat de la Marcel ca, in zori, cand securitatea a descoperit ca fugisera, a chemat toate securitatile din cele trei judete vecine, au controlat tot satul – cu ocazia asta au descoperit si niste cazane de tuica taranesti clandestine - au amenintat-o si au lovit-o pe vecina Marioara care ne hranise, acuzând-o de complicitate cu niste banditi. Marioara insa a scapat ușor facând uz de calitatea sa de membra de partid inca din 1948. I-a intrebat cu emfaza: *Ma, tu de cand esti in partid? Eu sunt din 1948. Dai in mine, dai in partid.* Si securistul nu a mai dat in ea, de frica sa nu dea in partid.

Când am ajuns in Gara de Nord era ora patru dimineata. Nu era nici un autobuz, nici un taximetru. Zapada era mare. Am plecat pe jos stiind ca voi face cam doua ore, dar speram ca pe drum sa intalnesc vreun taxi. Nu am intalnit nici unul. Pe la sase-sapte, am ajuns in Militari. Cand am intrat pe aleea dintre blocuri care duce pe strada Ghirlandei unde locuiam, abia se crapa de ziua. Probabil ca agentii care patrulau prin cartier i-au anuntat pe ceilalti ca vin spre casa. Era iarna si tare frig. Agentii stateau in masini, patrulau pe rand, unii erau in holul blocului. Cand am intrat pe strada mea, auzeam usile masinilor lor cum le deschideau si apoi le tranteau inchizandu-le. Agentii ieseau ca niste soareci din culcusul lorcald privindu-ma cu zambete fericite pe fata si urandu-mi cu bucurie: *Bine ai venit acasa, parinte!*

Aceasta era singura data când securitatea m'a iubit si cred ca m'a iubit cu recunostinta.

In hol erau circa 20 de agenti si politisti vreo patru ostasi in termen, caini si multe cisme. Mi-au urat bun venit in cor, radeau cu gura pana la urechi. De pe scari coborau doi agenti si un caine, auzind ca am venit. Tot timpul, de la disparitia mea, statură la usa apartamentului, de parca eram o musca si as fi putut intra in casa fara sa ma vada din hol si de pe strada.

Le fusese teama ca am fugit in Jugoslavia, ca Marcel ar fi putut avea cine stie ce legaturi cu cei care treceau frontiera si de aceea ii arestasera toate rudele. Acum se convingeau ca nu aveam intentia sa parasesc țara.

Din toata aceasta tevatura, si securitatea a avut un avantaj. A pus toate scrisorile mele trimise la Europa Libera pe seama rastimpului cat am fost fugit, ceea ce nu era deloc adevarat. Așa cum le dovedisem ca pot fi oricând jucati, tot asa le dovedam ca, fiind sub observatia lor directa si urmarit pas cu pas, puteam, sub ochii lor, transmite mesaje in afara, fara sa ma poata prinde. Legenda securitatii era umbrita.

Inchei calatoria mea prin duhul României. Si aceasta amintire este tot o calatorie in duh, intr'o zona spirituala in care s'a dat o lupta pe care, de bine, de rau, am dus-o pâna la capat. Intr'un sens, am iesit biruitor din aceasta batalie.

In tara inasa, duhul rau si-a intins radacinile in adanc, chiar daca poti cosi recolta raului, mereu rasare din adânc veninul rautatii, al coruptiei si al minciunii.

Dumnezeu a luminat Sfantul Sinod al Bisericii si a scos-o din sclavajul fata de putere. O lupta luminoasa contra intunericului a inceput. As putea spune, fara emfaza, ca am pus si eu o mica pietricica la temelia acestui inceput, chiar in acest drum prin duhul tarii. Razboiul acesta se duce in spirit, intre ingerii buni ai Tarii Romanesti si ingerii rai ai coruptiei, ai minciunii si nepasarii fata de neamul obidit si de tara saracita. Se cere mult curaj din partea ierarhiei si stransa unitate in jurul Sfantului Sinod din partea preotilor, a monahilor si a credinciosilor. Dumnezeu sa binecuvinteze lupta si biruinta armatei ceresti si pamantesti a Bisericii Ortodoxe Romane acum ai in veci. Amin!